2022-2023 ուս տարի

Թեմատիկ պլանավորում

Հայոց լեզու

X դասարան

Առաքելյան Աննա

Թեմատիկ պլանավորում

Հայոց լեզու 10-րդ դասարան

Տարեկան՝ 102 ժամ, շաբաթական՝ 3 ժամ

Նպատակ՝

- խորացնել լեզվական համակարգի ըմբռնումը՝ լեզվի միավորների փոխկապակցվածության և խոսքում նրանց կատարած դերի գիտակցումը
- ամրապնդել, համակարգել և խորացնել հայերենի ուղղագրության իմացությունը
- հարստացնել սովորողների բառապաշարը, ծանոթացնել բառապաշարի ոճական առանձնահատկություններին
- հարստացնել խոսքը տարբեր ոճերում, սովորեցնել տարբերակել բառաշերտերը
- վերհիշել տալ հապավման տեսակները
- ամրապնդել բառարանից օգտվելու սովորությունը
- ամրապնդել տեքստի կառուցվածի մասին ունեցած գիտելիքները
- ավելի ընդհանրացված գիտելիքներ ունենալ լրատվական ժանրերի մասին
- իմանալ գործնական գրությունների հիմնական տեսակները, առանձնահատկությունները և կառուցվածքը
- հասկանալ գործնական գրությունների դերը գործնական հարաբերություններում

Վերջնարդյունքներ

Կարողանա՝

- կատարել թեստային աշխատանք ձայնավորների և երկհնչյունների շեշտափոխական հնչյունափոխության, լծորդ հնչյունների ուղղագրության վերաբերյալ
- բացատրել շատ բառերի ուղղագրությունը բառերի ստուգաբանության ճանապարհով

- կատարել թեստային աշխատանք ածանցավոր և բարդ բառերի (գծիկով, անջատ և միասին) գրության վերաբերյալ
- կատարել աշխատանք տեքստի վրա հոմանիշների, հականիշների, համանունների շուրջ
- բառերը ենթարկել բառակազմական վերլուծության, թեստային վարժություններ կատարել բառակազմության շուրջ
- որոշել տեքստում հանդիպող բնիկ և փոխառյալ բառերը բառարանների օգնությամբ
- պատմավեպերից առանձնացնել հնաբանություններ
- վերլուծել մամուլի լեզուն (նորաբանություններ և դիպվածային արտահայտություններ)
- տրված արմատները կիրառել ածանցավոր, բարդ, բարդածանցավոր բառեր կազմելու համար
- տրված ածանցներով նոր բառեր կազմել, առանձնացնել բարդ, ածանցավոր, բարդածանցավոր բառերը
- գրի առնել նորաստեղծ հապավումներ
- տարբերակել բառարաններն իրարից
- գտնել տրված բառերի մասին համապատասխան տեղեկություններ՝ օգտագործելով բառարաններ
- կազմել ոչ ծավալուն տեքստեր, վերնագրել, ըստ անհրաժեշտության ավելացնել ցանկեր
- տարբերակել լրագրական ժանրերը, ըստ անհրաժեշտության գրել այդ ժանրերով փոքրածավալ տեքստեր
- ըստ անհրաժեշտության ճանաչել և կազմել գործնական գրություններ

Թեմա	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
Հայոց լեզվի պատմություն	• հայոց լեզվի ծագման, նրա պատմական զարգացման ընթացքի իմացություն • գաղափար ունենալ հայերենի զարգացման փուլերի մասին	• ընկալել հայերենը՝ որպես հնդեվրոպական լեզվաընտանիքի ինքնուրույն ճյուղ • օգտվել հանրագիտարանից և համացանցից՝ լեզուների ցեղակցության և հայոց լեզվի ծագման մասին տեղեկություններ ստանալու նպատակով
Ժամ	Էջ	Դաս
1.	3-6	Հայոց լեզվի ծագումը: Հայերենը որպես հնդեվրոպական լեզվաընտանիքի ինքնուրույն ճյուղ
2. 3.	9-10	Հայերենի զարգացման փուլերը՝ գրաբար, միջին հայերեն, աշխարհաբար՝ արևելահայերեն և արևմտահայերեն տարբերակներով
Թեմա	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
Հայոց լեզվի կառուցվածքը	• խորացնել լեզվական համակարգի ըմբռնումը՝ լեզվի միավորների փոխկապակցվածության և խոսքում նրանց դերի գիտակցումը	կատարել թեստային աշխատանք ձայնավորների և երկհնչյունների շեշտափոխական հնչյունափոխության, լծորդ հնչյունների ուղղագրության վերաբերյալ

Ուղղագրություն	ամրապնդել, համակարգել և խորացնել հայերենի ուղղագրության և ուղղախո սության իմացությունը հարստացնել սովորողների բառապաշարը	կարողանալ կատարել հետազոտական և որոնողական աշխատանք
Ժամ	Էջ	Դաս
4. 5.	11-18	Լեզվի հիմնական միավորները՝ հնչյուն, բառ, նախադասություն, տեքստ
6. 7.	20-21	Ուղղագրություն
8. 9.	23-24	Ձայնավորների ուղղագրությունը. Է-ե
10. 11.	23-25	Ձայնավորների ուղղագրությունը. O-ո, ը
12. 13.	26-27	Վարժությունների կատարում ձայնավորների ուղղագրության շուրջ.
14.	28-31	Երկհնչյունների և Յ ձայնակապի ուղղագրությունը
15.		Ուսուցողական թելադրություն
16.		**Թեմատիկ գրավոր աշխատանք**
17. 18.	32	Բաղաձայնների ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը. ԲՊՓ
19. 20.	32-33	Բաղաձայնների ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը. ԳԿՔ
21.	35-36	Բաղաձայնների ուղղագրությունը և

22.		ուղղախոսությունը. ԴՏԹ
23. 24.	36-38	Բաղաձայնների ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը. ՁԾՑ
25. 26.	38-40	Բաղաձայնների ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը. ՋՃՉ
27. 28.	55-56	Վարժությունների կատարում բաղաձայնների ուղղագրության շուրջ
29. 30.	40-41	Բաղաձայնների ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը. ՂԽ
31.		**Թեմատիկ գրավոր աշխատանք**
32. 33.	41-43	Բաղաձայնների ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը. ՐՌ, ՎՖ, Հ
34. 35.	45-47	Եվ/և/ ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը
36. 37.	47-49	Կրկնակ բաղաձայնների ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը
38. 39.	49-51	Մյուս բաղաձայնների ուղղագրությունը
40. 41.	166-169	Վարժությունների կատարում բաղաձայնների ուղղագրության շուրջ
42. 43.	51-56	Բաղադրյալ բառերի ուղղագրությունը
44.		Ուսուցողական

		թելադրություն
45.		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք
Թեմա	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
Բառագիտություն	Իմանալ • լեզվաբանության հիմնական բաժնի՝ բառագիտության ուսումնասիրության հիմնական միավորը • սեփական բառապաշարի հարստացման եղանակներն ու ձևերը ամրապնդել • բառարանից օգտվելու սովորությունը	Կարողանալ • ներկայացնել լեզվաբանության բաժինները բառարանների օգնությամբ • տեքստում հանդիպող բնիկ և փոխառյալ բառերի որոշում փոխառությունները կիրառել ըստ ձևաիմաստային անհրաժեշտության
Ժամ	Էջ	Դաս
46.	57-58	Բառագիտություն
47.	59-60	Բառապաշար, հայերենի բառապաշարը
48.	61-62	Փոխառություն
49.	63-64	Բառապատճենում
50.		Ամփոփում
Թեմա	Նպատակ	Վերջնաարդյունք
Բառերի տեսակներն ըստ ձևի և իմաստի փոխհարաբերություն	Իմանալ՝ • ի՞նչ սկզբունքներով են դասակարգվում բառերը, և ի՞նչ հատկանիշներ են հաշվի առնվում , քանի տեսակի են լինում • որո՞նք են հոմանիշ բառերը և ի՞նչ տեսակների են լինում • որո՞նք են հականիշ	• Կարողանալ տարբերակել բառերի ձևաիմաստային հատկանիշները • տարբերակել ձևով տարբեր, բայց իմաստով մոտ բառերը,կազմել հոմանիշային շարքեր, հարստացնել սեփական

	բառերը,կազմության առումով ի՞նչ տեսակների են լինում • ո՞ր բառերն են կոչվում համանուններ և ի՞նչ տեսակներ ունեն • որո՞նք են հարանուն բառերը • որո՞նք են դրանց ձևաիմաստային առանձնահատկությունները • ո՞րն է հարանունների ոճական երանգավորումը գեղարվեստական խոսքում: • որո՞նք են մենիմաստ և բազմիմաստ բառերը, դրանց հարաբերությունները	բառապաշարը • տարբերակել իրար հակադիր իմաստ արտահայտող բառերը, ժխտական նախածանցների դերը հականիշների կազմման գործում • տարբերակել նույնական հնչյունակազմով և իմաստով տարբեր բառերը՝ համանունները, • կազմել նախադասություններ • տեքստում գտնել հարանունները, մեկնաբանել դրանց իմաստային տարբերությունները • առանձնացնել մենիմաստ և բազմիմաստ բառերը դարձվածքներում
Ժամ	Էջ	Դաս
51. 52.	69-74	Բառերի տեսակներն ըստ ձևի և իմաստի փոխհարաբերության. հոմանիշ բառեր
53. 54.	75-76	Հականիշ բառեր
55. 56.	77-80	Համանուն բառեր
57.	81-84	Հարանուն բառեր

58.		
59. 60.	85-86	Մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր
Թեմա	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
Հայերենի բառապաշարի շերտերը	տարբերակել բառապաշարի շերտերը ըստ գործուն և ոչ գործուն շերտերը տարբերակել հնաբառերը պատմաբառերից ընկալել հնաբանությունների նորաբանությունների ոճական արժեքը գեղարվեստական խոսքում տարբերակել դիպվածային բառերը հեղինակային նորաբանություններից	• գեղարվեստական երկերից դուրս գրել հնաբանությունները որոշել ոճական արժեքը • կազմել պատմական տեքստեր ոչ գործուն բառաշերտով գտնել հեղինակային նորակազմությունները վերլուծել մամուլի լեզուն
Ժամ	էջ	Դաս
61. 62.	87-90	Հայերենի բառապաշարն ըստ գործուն և ոչ գործուն հատկանիշների. հնաբանություններ
63. 64.	90-94	Նորաբանություններ. հեղինակային նորաբանություններ
65.	94-96	Ժամանակակից հայերենի բառապաշարի շերտերը ըստ զարգացման տարբեր փուլերի
66.		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք
Թեմա	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
Բառակազմու-թյուն	• կարողանալ բառերը բառակազմական վերլուծության ենթարկել • տարբերակել համանուն արմատները ածանցներից	• կազմել բառեր տրված բառակազմական կաղապարներով • համանուն

	• ընդլայնել գիտելիքները • հապավման տեսակներից տրված արմատներով և ածանցներով նոր բառեր կազմել • առանձնացնել բարդ, բարդածանցավոր բառերը	ածանցներով և արմատներով բառեր կազմել բացել հապավումները միևնույն արմատներով կազմել բարդ և ածանցավոր բառեր
Ժամ	**էջ**	**Դաս**
67.	99-99	Բառակազմություն
68. 69.	99-105	Ածանցումը՝ որպես բառակազմության եղանակ
70. 71.	105-108	Բառաբարդումը՝ որպես բառակազմության եղանակ
72.	108-109	Կրկնությունը՝ որպես բառակազմության եղանակ
73.	109 -111	Հարադրումը՝ որպես բառակազմության եղանակ
74. 75.	111-115	Հապավումը՝ որպես բառակազմության եղանակ
Թեմա	**Նպատակ**	**Վերջնարդյունքներ**
Բառարանագրու-թյուն	• Ընկալել բառարանագրությունը բառագիտության մի առանձին բաժին • ընկալել՝ բառարանագրությունը լեզվաբանության որ բաժիններին է առնչվում • ամրապնդել բառարանից օգտվելու կանոնները • տարբերակել բառարանների տեսակները և կառուցվածքը • բառարանագրության առնչությունը իմաստաբանության, ստուգաբանության և	• դասավորել բառերը այբբենական կարգով • կազմել նոր բառեր գլխաբառով • գրել բառահոդված բառի բացատրության համար բառի ուղղագրությունը, բացատրությունը, ստուգաբանությունը, • թարգմանությունը գտնել

	ոճագիտության հետ	համապատասխան բառարաններում
Ժամ	Էջ	Դաս
76.	116-117	Բառարանագրություն, բառարանների տեսակները
77. 78.	117-119	Հանրագիտական բառարաններ Բանասիրական կամ լեզվաբանական բառարաններ
79.	119-120	Բառարանների կառուցվածքը և նրանցից օգտվելու կանոնները
Թեմա	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
Տեքստի կառուցվածքը	• ամրապնդել և խորացնել տեքստի կառուցվածքի վերաբերյալ ունեցած գիտելիքները • տարբերակել տեքստի հիմնական մասերը • ընկալել տեքստը որպես կառուցվածքային և իմաստային ամբողջական կանություն • ընկալել տեքստի հատկանիշները՝ ասելիքի ամբողջականությունը (բովանդակությունը) մտքի ավարտվածությունը • տարբերակել տեղեկատվական ժանրերի՝ ակնարկի, թղթակցության, ռեպորտաժի, հարցազրույցի ոճական առանձնահատկությունները	տրված տեքստից առանձնացնել սկզբնամասը, հիմնամասը և ավարտամասը պարբերության մեջ գտնել հիմնական միտքն արտահայտող նախադասությունը տրված պարբերությունները դասավորել տրամաբանական և քերականական ճիշտ հաջորդականությամբ տրված տեքստերի համար սկիզբ և ավարտ գրել վերնագրել տրված տեքստերը ընթերցել և վերլուծել տարբեր բնույթի տեքստեր՝ բացահայտելով նրանց կառուցվածքային առանձնահատկություննե

		րը կարողանալ տեղեկատվական ժանրերով գրավոր խոսք կազմել և տարբերել տեսակները

Ժամ	Էջ	Դաս
[illegible] 81.	[illegible]-125	Տեքստի կառուցվածքը Վերնագիր և բնաբան
82. 83. 84.	128-131	Առաջաբան, ներածություն և վերջաբան: Պարբերություն
85.		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք
86. 87. 88.	132-133	Ծանոթագրություններ, ցանկեր, հավելվածներ, ամփոփումներ
89. 90.	*135-139*	*Տեղեկատվական ժանրեր* ակնարկ, թղթակցություն
91. 92.	140-144	Ռեպորտաժ, հարցազրույց

Թեմա	Նպատակ	Վերջնարդյունքներ
Գործնական գրություններ	• ընկալել գործնական գրությունների հիմնական տեսակները • անհրաժեշտության դեպքում կազմել այդպիսի գրություններ • պահպանել գործնական գրությունների ճիշտ գրելաձևը	• սովորել գործնական գրությունների նմուշներ գրել պահպանելով գրելաձևը • տարբերակել գործնական գրությունների տեսակները • կիրառել պահանջված ժամանակ

Ժամ	Էջ	Դաս
93. 94.	145,150	Գործնական գրություններ Դիմում, պաշտոնական նամակ
95. 96. 97.	147,154,156	Ինքնակենսագրություն, բացատրագիր, բնութագիր
98. 99. 100.	157,159,161	Տեղեկանք,արձանագրություն, քաղվածք
101.		Կրկնություն
102.		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք